

MALMÖ HÖGSKOLA
Lärarytildningen

Shackpedagogisk kurs 7,5p
Vt 2014

Föräldrar och elever i årskurs fyra syn på schackspelandet och schackfyran på Stora Hammars skola.

Ulf Sandberg
Ulf.p.sandberg@vellinge.se

Syfte

Jag ville undersöka vad föräldrar och elever tycker om att byta ut skoltid mot schackträning på Stora Hammars skola. Jag har låtit föräldrar och elever i år 4 svara på samma frågor och jämfört resultaten.

Metod

Jag skrev en enkät som föräldrar och elever fick svara anonymt på. Jag söker svar på frågan om schack bör ligga på schemat eller om det ska vara i frivilligt regi.

Mål

Målet med undersökningen är att se om en förändring av vårt schackspelande på Stora Hammars skola är önskvärd.

Bakgrund

Jag har arbetat på Stora Hammars skola i snart fyra år. Under den tiden har jag undervisat i schack i år 3 och 4. Vi har valt att göra undervisningen obligatorisk för att vi vill att alla ska vara med.

Vi har vunnit skånefinalen i schack4an två år i rad och placerat oss 3:a som bäst i riksfinalen.

Flertalet föräldrar har medverkat på schack4antävlingarna både i Lund och Stockholm/Västerås. Jag har bara hört positiva tongångar från dessa föräldrar. Nu vill jag undersöka om vad de föräldrar som inte medverkar tycker om schacklektionerna.

Jag har fått ett fint gensvar av både skolledning och pedagogerna på skolan. Framför allt vill vi att schackspelandet ska vara något hela klassen gör, som Holmstrand skriver "Sammanfattningsvis vill jag understryka att man når alla sorters elever med schackinstruktion och alla sorters elever gynnas av undervisningen. En viktig poäng är att alla kan spela schack på lika villkor: kille, tjej, barn som ligger efter i den fysiska utvecklingen, barn med invandrarbakgrund, handikappade!"

vidare skriver han "Schack bidrar därför inte bara till personlig utveckling av olika individuella förmågor utan tränar också den sociala förmågan. Detta sker minst om man använder schack på det sätt som tanken är i Schack4an. I Schack4an läggs stor vikt vid att alla ska få möjligheten till att vara med och att alla är viktiga." (Holmstrand, 2011)

Enkäten

Jag skapade med hjälp av Google Doc en enkät till som jag lät både elever och föräldrar svara på. Jag presenterade enkäten för eleverna på lektionstid vilket gjorde att alla har svarat. Stora Hammar är en 1:1 skola med iPads. Några kom dock på att det gick att svara två gånger om man använde sin mobiltelefon. Därav 62 svar när vi bara är 55 elever i klassen.

Jag mailade alla föräldrar och bad dem fylla i enkäten i samband med att jag skickade hem information om vår stundande resa till schack4anfinalen i Västerås. Det var 27 föräldrar som svarade på enkäten.

Enkäten

Fråga 1.

Vad tycker du om schackundervisningen på Stora Hammar?

- Bra
- Mindre bra
- Dålig
- Ingen åsikt

Fråga 2.

Idag tar vi lite tid från övriga ämnen, men mest från elevens val och skolans val till schackundervisning. Vad tycker du om detta.

- Jag tror att schackträningen ger mycket och har en given plats på schemat i år 3 och 4 på Stora Hammar
- Jag tycker att spela schack i skolan är slöseri med tid
- Jag har ingen åsikt

Fråga 3.

Vi tränar schack i 25 minuter/vecka i år 3

- Det tycker jag är för lite
- Det tycker jag är lagom
- Det tycker jag är för mycket

Fråga 4.

Vi tränar schack i 50 minuter i år 4

- Det tycker jag är för lite
- Det tycker jag är lagom
- Det tycker jag är för mycket

Fråga 5.

Schack4ans tävlingsdagar har vi valt att göra till en obligatorisk skoldag och ger eleverna ledigt en annan skoldag som kompensation.

Schack4ans regler är att hela klassens resultat räknas och chansen att komma till Finalen minskar för varje spelare som inte är med.

- Det tycker jag är ett bra upplägg
- Schack4an tycker jag ska vara frivillig och ingen kompensation, även om det innebär att vi inte får en resa till Stockholm/Västerås

Fråga 6.

Skolan bjuder på resan, mat , logi och anmälningsavgifter till Stockholm/Västeråsresan

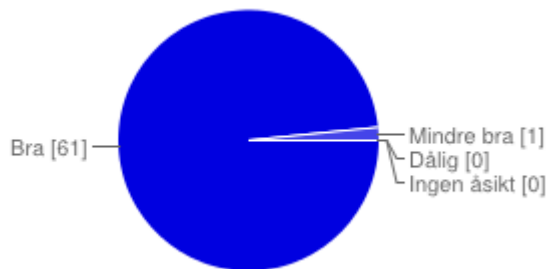
- Det tycker jag är bra
- Det är slöseri med pengar

Resultat

Fråga 1.

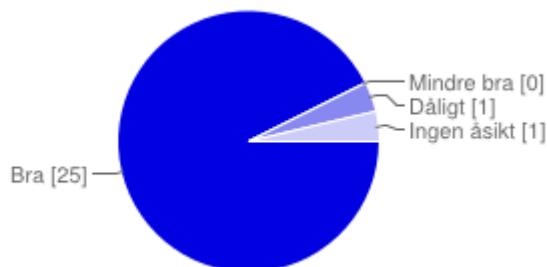
Vad tycker du om schackundervisningen på Stora Hammar?

Elever:

Bra	61	98%
Mindre bra	1	2%
Dålig	0	0%
Ingen åsikt	0	0%

Föräldrar:

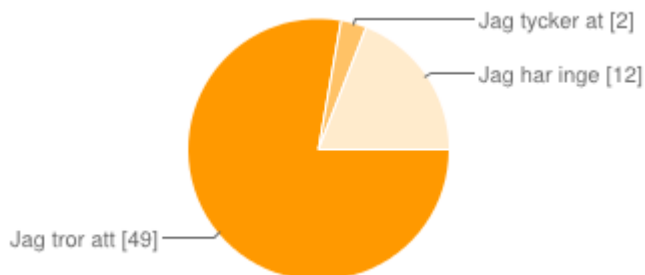
Bra	25	93%
Mindre bra	0	0%
Dåligt	1	4%
Ingen åsikt	1	4%

Jag försöker variera undervisningen med lite spel, lite genomgångar på smartboarden, och lite olika schackleksaker. Jag tror att det bidrar till att eleverna inte tycker att det blir tråkigt. Jesper Hall skriver som mål nummer ett för varje träningstillfälle i Schackledarens handbok "Det ska vara kul att träna! Nåde när barn och vuxna tränar måste lusten att träna finnas, annars blir träningen inte effektiv" (hall, 2007)

Fråga 2

Idag tar vi lite tid från övriga ämnen, men mest från elevens val och skolans val till schackundervisning. Vad tycker du om detta.

Elever:

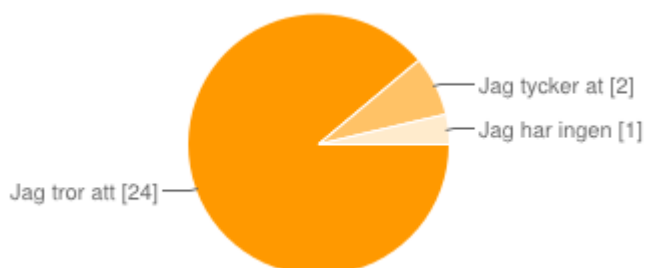

Jag tror att schackträningen ger mycket och har en given plats på schemat i år 3 och 4 på Stora Hammar **49** 78%

Jag tycker att spela schack i skolan är slöseri med tid **2** 3%

Jag har ingen åsikt **12** 19%

Föräldrar:

Jag tror att schackträningen ger mycket och har en given plats på schemat i år 3 och 4 på Stora Hammar **24** 89%

Jag tycker att spela schack i skolan är slöseri med tid **2** 7%

Jag har ingen åsikt **1** 4%

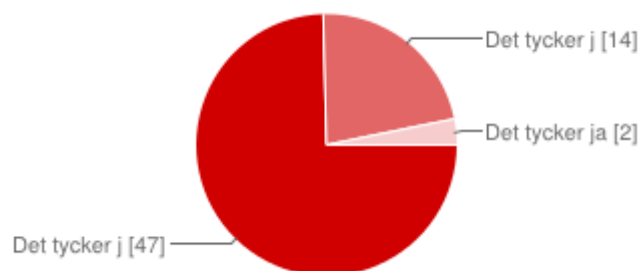
Den höga andelen elever som inte har någon åsikt tror jag beror på att den inte kan se alternativen.

Intressant är att bara två föräldrar tycker att schackundervisning är slöseri på tid.

Fråga 3:

Vi tränar schack i 25 minuter/vecka i år 3

Elever:

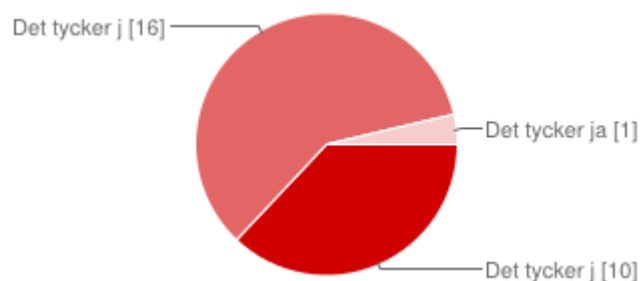

Det tycker jag är för lite   **47**   75%

Det tycker jag är lagom   **14**   22%

Det tycker jag är för mycket   **2**   3%

Föräldrar:

Det tycker jag är för lite   **10**   37%

Det tycker jag är lagom   **16**   59%

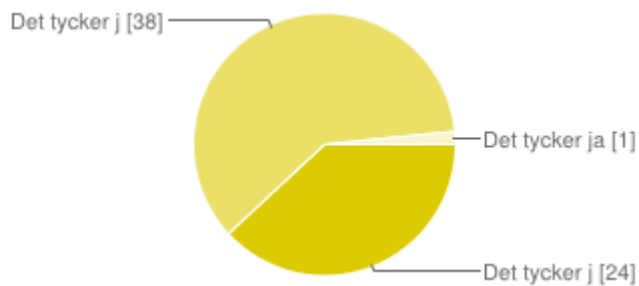
Det tycker jag är för mycket   **1**   4%

Vi har både föräldrar och elevers stöd till att utöka schackundervisningen till nästa år.

Fråga 4:

Vi tränar schack i 50 minuter i år 4

Elever:

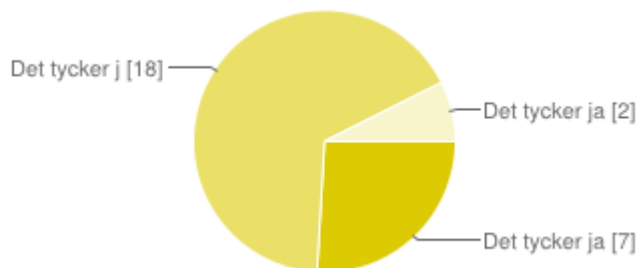

Det tycker jag är för lite   **24**   38%

Det tycker jag är lagom   **38**   60%

Det tycker jag är för mycket   **1**   2%

Föräldrar:

Det tycker jag är för lite   **7**   26%

Det tycker jag är lagom   **18**   67%

Det tycker jag är för mycket   **2**   7%

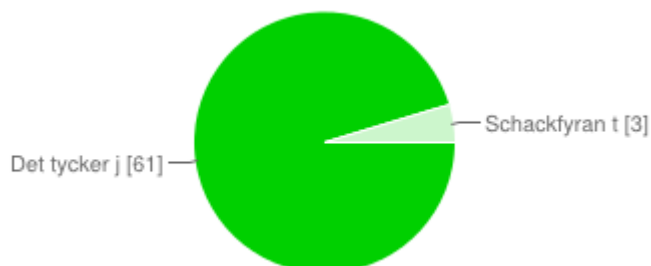
Vi spelar betydligt mer i år fyra så här ser jag inte att någon förändring är aktuell.

Fråga 5

Schack4ans tävlingsdagar har vi valt att göra till en obligatorisk skoldag och ger eleverna ledigt en annan skoldag som kompensation.

Elever:

Det tycker jag är ett bra upplägg

61 95%

Schack4an tycker jag ska vara frivillig och ingen kompensation, även om det innebär att vi inte får en resa till Stockholm/Västerås

3 5%

Föräldrar:

Det tycker jag är ett bra upplägg

25 93%

Schack4an tycker jag ska vara frivillig och ingen kompensation, även om det innebär att vi inte får en resa till Stockholm/Västerås

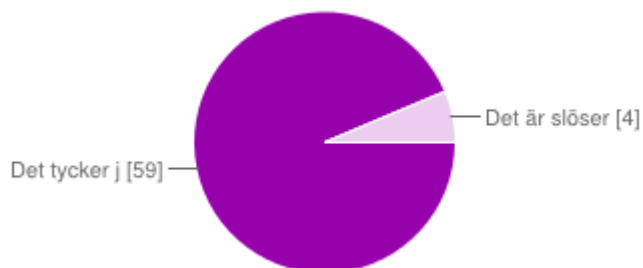
2 7%

Jag påtalar ofta schack4ans idé om att alla räknas. Det är spännande att se att så få tycker att schackundervisning ska vara frivillig.

Fråga 6

Skolan bjuder på resan, mat , logi och anmälningsavgifter till Stockholm/Västeråsresan

Elever:

Det tycker jag är bra   **59**   94%

Det är slöseri med pengar   **4**   6%

Föräldrar:

Det tycker jag är bra   **27**   100%

Det är slöseri med pengar   **0**   0%

Intressant att eleverna är snålare med pengar än föräldrar som ändå är de som betalar skatt.

Slutsats

Jag kan bara konstatera att schack har en given plats på Stora Hammars skola. Nu återstår utmaningen att fånga eleverna efter schackfyran och få dem fortsatt intresserade även efter att den obligatoriska undervisningen upphört.

Vi har en skolidrottsförening med en schacksektion. Tyvärr har aktiviteten inte varit så hög som jag önskat. Till nästa säsong ska vi försöka anmäla några lag till Skånes schackförbunds seriespel.

Litteratur:

Hall, Jesper (2007) *Schackledarens handbok*, Quality Chess Europe AB

Holmstrand, Lars (2011) *Schack i skolan, slutrapport VT 2011*